Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

ASIA: HE 131/2025 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta (lausunnon täydennys)

Ensi- ja turvakotien liiton lausunto

Ensi- ja turvakotien liitto kiittää mahdollisuudesta täydentää lausuntoa. Ensi- ja turvakotien liitto vastustaa edelleen hallituksen esitystä HE 131/2025 vp. Esitys lisää alkoholin saatavuutta ja normalisoi alkoholinkäyttöä tavalla, joka on ristiriidassa lasten, perheiden ja haavoittuvassa asemassa olevien suojelemisen kanssa.

Alkoholijuomien kotiinkuljetukset

Liitto vastustaa alkoholijuomien kotiinkuljetusten mahdollistamista aiemmassa StV:lle toimittamassamme lausunnossa (StV:n kokous 13.11.2025) laajasti kuvatuin perustein. Kotiinkuljetukset lisäävät mm. alkoholin saatavuutta kodeissa, joissa elää lapsia, heikentävät ikärajavalvonnan tosiasiallista toteutumista ja lisäävät riskiä lasten altistumiselle alkoholin haitallisille vaikutuksille sekä perheväkivallalle. Esitys voisi toteutuessaan todennäköisesti lisätä myös naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja myös niihin liittyvien vakavien tilanteiden määrää.

Prosenttirajat ja sääntelyn yhdenmukaisuus

Mikäli kotiinkuljetukset sallitaan, kotiin toimitettavien alkoholijuomien enimmäispitoisuuden tulee olla mahdollisimman matala ja sääntelyn yhdenmukaista kotimaisten ja ulkomaisten toimijoiden välillä.
Kansanterveyden sekä lasten ja perheiden suojelu on mielestämme hyväksyttävä ja painava peruste tiukalle kansalliselle alkoholipolitiikalle myös EU-oikeuden näkökulmasta. Suomen tulee hyödyntää sääntelyliikkumavaransa täysimääräisesti haittojen ehkäisemiseksi.
Ensi- ja turvakotien liitto kehottaa sosiaali- ja terveysvaliokuntaa hylkäämään alkoholijuomien kotiinkuljetusta koskevan esityksen. Mikäli esitystä jatkovalmistellaan, tulee sääntelyn olla tiukkaa ja ensisijaisesti lasten ja perheiden hyvinvointia turvaavaa. Suomella on velvollisuus suojella lapsia ja taata heille turvalliset, terveelliset ja kehitystä tukevat elinolosuhteet.

Helsingissä 5.3.2026

Oona Ylönen
Pääsihteeri
Ensi- ja turvakotien liitto ry